

EL CAMÍ

Any I - València 17 de Desembre de 1932 - Número 42

Setmanari valencianista

Direcció i Impremta: C. Gandia, n.º 3

Teléfono 10.543

10 cts.

Pedagogia

EL PROJECTE DE LLEI DE BASES PER A LA REFORMA DE LA PRIMERA I SEGONA ENSENYANÇA

S'ha publicat este trascendent projecte de llei que intenta resoldre i co-ordinar tots els problemes adients a la matèria. Hi han molts temes a tractar en estes bases i es podria realitzar un estudi ampli sistematisant la creença imparcial de les matèries. Però açò escardria millor en una revista especialment tècnica. Els legilers que'ns seguïquen hauran pogut observar que defugim açí de tractar les qüestions ajustant-nos a un tecnicisme rigorista i rigid.

Els nostres comentaris valen—conseguint-ho ja és més difícil—tindre vibració i emoció patriòtica per a que els problemes que la pedagogia ens signa dramàtica, quan dels ensenyaments en el nostre País València es tracta, puguen tindre, i qui sap quan? però alguna volta, una solució científica que es alhora humana.

Destaquem, puix, de les bases de referència, per ara, aquella que més interessa al nostre objectiu.

Entre les matèries que s'ajunen en la base sexta dels estudis de la primera ensenyança figura la llengua castellana i la materna en cas de bilingüisme.

Caldrà remarcar toca la transcendència que per a la resolució del nostre problema escolar té esta base? Per ell s'afirma el dret, en els casos de bilingüisme, a l'ensenyança de la llengua materna. Encara esta base pot ser millorada i amplificada quan s'estructure l'Estatut que regula i reclamem este projecte de llei de bases.

La base comentada evidencia el progrés tècnic assolit per la política en este orde de disciplines. Fins ara parlar d'estes coses, que no son inventades pels que es preocupen del desenvolupament cultural del nostre País, si no que les donen les realitats del nostre fet polític, d'esta feina afectada per l'injustícia de la llengua única oficial que s'imponeu contra el dret natural dels nens—també els nens tenen drets que fer valdre i son objecte de delictes, penes i resolucions en Congrésos internacionals—era considerat com una heresia o un blasme i a la sola enunciació volien ser aparellats com que es tractaven tots els lliçons de germanor dels països d'èrics.

Falta posició d'una teoria absorbent i liberalitzadora de les bases de la pedagogia. La República també en este ordre dels ensenyaments vol conciliar i reconciliar i fomentar el desenvolupament de la cultura i l'educació. En este orde de bases de la pedagogia, el dret de l'educació pública.

en el Projecte de bases obri els camins per a la solució del greu problema dels ensenyaments en els pobles on es parla una llengua distinta de la que gaudia amb hegemònic despotisme dels privilegis de la oficialitat. Amb mèrits si volen, però amb flagrant injustícia. Signem este avanç del nostre interès, sense oblidar que amb el reconeixement oficial i legalisació d'un dret no'n hi ha prou. Manca el fervor patriòtic per a obrindre i traure el profit de totes les possibilitats legals. No és que el legislador se'n adone de fet i el fixe. Per a la solució eficaç manca la voluntat de fer valdre el dret reconegut. I això no és cosa de les lleis. És la conciencia qui ho determina. Sem, en definitiva, els valencians els que hem de donar forma fi als assumptes en tots els ordres i despejar les incògnites en els nostres problemes.

INFORMACIONS I COMENTARIS

La Confederació de Mestres de Lleinat—ja tenim l'esquema—que acobla als de València i Múrcia, celebrará Assamblada els dies 27 a 31 en Castelló. El nostre amic i mestre de Benasual Carles Salvador és ponent del tema "El bilingüisme. Problemes que planteja a les escoles de la Regió".

No cal dir que el treball del nostre amic, que tan demostrada té la seua competència, serà incontestable. D'entrada a la publicitat les interessants conclusions de la ponència per a que els mestres les estudien i apoen. Després de les orientacions que en el Projecte de Llei de Bases signa el Ministre d'Instrucció Pública de l'Estat, l'Assamblada es tindrà que decantar decidida per la única solució normal i pedagògica del problema que Carles Salvador planteja i resol en la seua ponència.

El Patronat Provincial per a la Protecció d'Animals i Plan es ha fallat el concurs de contes infantils. Si no conseguïrem que fora atesa la petició, feta a temps des d'estes columnes, de que s'administren contes escrits en valencià, trobem compensat el desengany perquè precisament els deixem s'el-nimetre valencià nens guanyaren la naujo a dels premis.

Vicent Nicolau: El recordo? Ponent en la Assamblada de Nostre Parla—efemèride gloriosa del moviment valencianista—i l'hi mestre d'Aleutillas, valencianista i poeta, s'ha destacat en el concurs i des d'EL CAMÍ el salutem fraterns.

P. ASINS

Opinions

Davant les pròximes eleccions a regidors

Per al proper mes d'abril serà convocat novament el poble per a que elegisca la mitat dels regidors del nostre Ajuntament.

A les hores d'ara ningun partit ha començat la tasca d'amar preparant a l'opinió, exposant els seus programes i el criteri que tenen sobre els variis i delicats problemes que hui pesen sobre la ciutat; ningun fins ara ha fet una crida al poble i punt per punt li ha explicat quina serà la seua actuació i quines les seues resolucions davant la situació crítica de nostre erari municipal. Tots, entretinguts en atres tasques, esperen, sense dubte, la vespra del comitè per a en unes hores i en els caserols del partit demanar el vot amb promesses irrealitzables i amb paraules enganyoses, com sempre.

Quan els problemes de la cultura, hisenda, empleats i responsabilitats, abandonats els uns i els altres, li han creat a nostre Ajuntament una situació difícil i asfíxia, per la mala direcció i administració dels actuals regidors que no han sabut contindre les avarícies i els apetits desmesurats dels partits dominants, no crec que siga raonable que tot aquell que vulga defendre a València s'estiga molt comodat en casa i espere assentat l'hora de retre el preu de la seua indolència.

El polític i l'home que, sent la seua responsabilitat, deu eixir al carrer, deu estar sempre en contacte amb el poble, atenció les seues queixes i orientant-lo, posant davant dels seus ulls les situacions per ruins que siguen i donant signíficament la solució; si sols es critica per criticar, se té un desconeixement complet de lo que és la política i el dret ciutadà.

En esta hora en que es deu de valencianisar fins el raó més xiquet, es devia de formar una candidatura netament valencianista, deslligada per exemple de tot partit polític, d'homenes saucers i plens de valenciania, amb responsabilitat moral i coneiximents clars dels assumptes municipals, per a que en l'Ajuntament fera sols labor valencianista, és a dir, que sola treballara per a València, sense rancúnies, sense miraments de partit, sense fer política, sinó administració, valencianisant el Consistori.

Ara bé, estos hòmens existixen en València? Si! Eixos hòmens estan en València, hòmens que han viscut sempre apartats de la política i que compten amb el respecte dels seus concitadans. Valencians de tot cor, cal buscar-los, cal dir-los que València els necessita, que València està per damunt de tot i que deuen d'abandonar la seua quietut per a ser administradors dels bens d'este poble que per ser tan bo es deixa enganyar sempre.

F. CARDONA MEZQUIDA

CASA CONDE: Artículos de piel, botones per a sa hygiene. La más barata i millor fabricada per ser fabricada propia.

L'unificació ortogràfica

Des de que la desapareguda revista Taula proposà l'unificació ortogràfica fins a hui, s'ha avançat molt en la consecució d'aquell propòsit. Segurament dins de poc podrem ja parlar concretament d'este assumpte, essencialíssim per a l'ús i divulgació de la nostra llengua.

El CAMÍ ha estat sempre partidari de l'unitat de la nostra ortografia i una de les seues preocupacions més extremes ha estat també la de reduir a unes regles fixes i constants l'ús de la nostra llengua. Des del primer número venim aplicant al nostre periòdic el mateix criteri ortogràfic, basat en les normes de més corrent acceptació entre els escriptors valencians i que representen una depuració de la nostra llengua, no ens distanciam del poble per un problema de comprensió.

Tenim com a segur que la nostra tasca en este aspecte ha contribuït en gran manera a decidir a la Societat Castellonense de Cultura a renovar aquella proposta d'unificació. Si en altra època haguérem pogut existir resistències naixudes del punt de vista particular en la matèria, confessem que ara el patriotisme de tots ha estat la garantia d'un acord. Les societats culturals, les publicacions i personalitats del nostre món valencianista, han cospat la convivència suprema d'unificació ortogràfica, elaborada amb mituts sacrificis i amb guanys per a tots. D'ara en avant, el valencià s'haurà d'escriure amb subjecció a unes soles regles i hauran acabat amb aquell periode de diversitat, o millor dit, anarquia, que tant ha perjudicat a la difusió de la nostra llengua.

L'acord s'ha concertat en principi en Castelló, entre elements de la Societat Castellonense de Cultura, del Centre de Cultura Valenciana i companys nostres i a ell ha prestat la seua conformitat personalitats de gran relleu en la nostra cultura. La seua publicació formarà part d'un Vocabulari ortogràfic per a la seua eficaçia i major comprensió de tots.

Encara que per a l'efectivitat d'este acord sols manca ja, segons les nostres notícies, la seua publicació, res més podem avançar en el moment present. La joia que experimenta el nostre cor de patriotes, ens dicte este comentari, en el qual volem expressar el nostre agraiement a la Societat Castellonense de Cultura, per la seua iniciativa i ponència i a tots quants han intervingut o inspirat-se en els més alts interessos del País Valencià, no sols no han dificultat aquella entente, sinó que ademés l'han avaluat amb el seu nom prestigiós.

Notes gramaticals

No aixís, sinó així

La paraula així és un adverbí de manera. Els adverbis de llor, de temps, de manera, d'afirmació, de negació, etc.) no tenen plural. Doncs són invariables.

Així diem açí i no aixís; damunt i no damunt; prop i no prop; mai i no mai; tampoc i no tampocs.

Clar és que diem poc i pocs; tant i tant; pitjor i pitjors; però és que no hem de confondre l'adverbí amb l'adjectiu.

Diem: "Corrien poc de pressa"; pe-

rò no mai diem: "Corrien pocs o poques de pressa" en sentit de velocitat.

En dir: "Corri'n pocs de pressa", el sentit és de que eren pocs o poques les persones, animals o coses que corrien. I en tal cas la frase caldría redactar-la així: "Pocs o poques corrien de pressa."

No hem de confondre l'adjectiu amb l'adverbí, quo no té plural. I com la paraula així és adverbí, no m'hi hem de pluralisar-la; no mai hem d'escriure aixís.

Exemples: No m'agrada així. Posava la boca així. "Desta ciutat així gloriosa parlava Sant Agustí."

CARLES SALVADOR

SAGELLS PERA COL·LECCIONS

AGÈNCIA FILATÈLICA

F. GONZÁLEZ

Rivulgada Blanco Ibañes, 6 :: València

EL MILLOR REGAL PER A FESTES
UNA COL·LECCIÓ DE SAGELLS.

Cerveceria i Restaurant Martí

Pi i Margall, 5 :: Teléfono 13.549

Esmerat servici de restaurant a gran carta i per cobert
Cobert especial, 3 pesetas
La carn que servix este restaurant en «Ternera Lechal» de la millor procedència
Demane vosté un filete Martí, especialitat de la casa
Llegitim vermouth Zinzano a 0'20
Gran variació en tapes i els millors misticos que es reben diariament

Cerveza El Aguila

València

CAPITAL: 50.000.000 de ptes.

En librerías al quindre per

Agent d'interés bnyel amb

SERVIS DE CANTONILES

ENVI BOLSAS

2 MAR, 3